

Die ene zeester

Aan zee is het vloed geweest. De ver op het strand rollende golven hebben heel veel zeesterren meegenomen. Nu wordt het eb. De golven komen steeds minder ver. Ze kunnen de zeesterren niet meer mee terug nemen, de zee in. Die blijven liggen op het zand. Zonder water kunnen ze niet leven. Ze zullen verdrogen en doodgaan, voordat het weer vloed wordt. De nieuwe golven komen dan te laat. Er lopen veel mensen op het strand, die het zien gebeuren. En, er loopt ook een klein jongetje, dat zeesterren oppakt en ze weer in het water gooit. “Waarom doe je dat?” vraagt een man. “Er liggen duizenden zeesterren. De meeste gaan toch dood. Wat maakt het nou uit, wanneer je er nog een paar redt?” Het jongetje kijkt naar de spartelende zeester in zijn handen. Dan kijkt hij de man aan en zegt: “Ik kan niet voor al die zeesterren iets doen, maar voor deze wel!” En hij gooit hem terug in de zee. →

**Ik kan niet voor al die zeesterren
iets doen, maar voor deze wel**

PRAATPAPIER *Die ene zeester*

Het verhaal

Die ene zeester lijkt geschikt voor kinderen van groep 3 t/m 8.

Centraal thema

Je kunt niet alles doen. Maar juist dat ene doen, wat je wel kan, is waardevol.

Onderliggend thema

Je machteloos voelen, wanneer er te veel gevraagd wordt, kan leiden tot dan maar niets doen. Doen wat je kunt doen, wanneer het nodig is.

Koppelbaarheid aan onderwijsdoelen

Kerdoel 34: Sociaal-emotionele ontwikkeling: Het kennen van de eigen mogelijkheden en beperkingen. Wat kan je niet? Wat kan je wel? Het is belangrijk, dat je doet wat je kan, zeker wanneer dat nodig is.

Kerdoel 37: Mens en samenleving. Wat doe je als er een beroep op je gedaan wordt? Omgaan met machteloosheid in sommige situaties. Omgaan met hulpeloosheid, afhankelijkheid van anderen.

Mogelijke open vragen en richtvragen

Voor groep 3 en 4

Waarom brengt het jongetje zeesterren terug naar de zee?
Wat vindt de man daarvan?
Ben je het daar mee eens? Waarom? Waarom niet?

Voor groep 5 en 6

Waarom brengt het jongetje zeesterren terug naar de zee?
Wat vindt de man daarvan?
Ben je het daar mee eens? Waarom? Waarom niet?
Denk je dat er meer mensen zeesterren terug in het water gaan gooien, wanneer ze zien wat het jongetje doet? Waarom?
Waarom doen anderen het niet?
Heb je zelf wel eens gedacht, dat iets nooit zou lukken?
Heb je het toen toch geprobeerd? Of ben je er maar niet aan begonnen?
Hoe was dat?

Voor groep 7 en 8

Dezelfde vragen als voor groep 5 en 6 kunnen gebruikt worden.
Heb jij je wel eens machteloos gevoeld? Waarom?
Heb je toen geprobeerd om iets te doen? Waarom wel? Waarom niet?
Heb je wel eens iemand ontmoet, die hulpeloos was, afhankelijk van jou?
Dat kan ook een dier zijn geweest. Hoe was dat? Hoe ging je daar mee om? ←

.....

Twee scheve stenen

Er was eens een man, die het huis, waarin hij met zijn vrouw en kinderen wilde gaan wonen, zelf bouwde. Hij had dat nooit geleerd, hij was geen bouwvakker.

Nou lijkt metselen misschien heel eenvoudig: Je doet wat specie op een baksteen, zet hem op zijn plaats en klopt hem met de troffel vast. Ja, ja, het lijkt simpel, maar dat is het niet. De man begon met de eerste rij stenen. Maar wat hij ook probeerde, ze wilden niet recht blijven liggen. Lagen ze aan een kant goed, dan lagen ze aan de andere kant weer scheef. Hij begon opnieuw, opnieuw en opnieuw.... En al was hij dan niet zo'n goede metselaar, hij had wel geduld en ging net zo lang door tot iedere steen perfect op zijn plaats lag. Zo was op een dag de eerste muur klaar. Een beetje trots deed hij een paar stappen naar achteren om zijn werk te bekijken. "O nee!" Tot zijn grote schrik zag hij dat twee stenen scheef lagen. Hij vond het heel erg om te zien. Die twee stenen bedierven de hele muur. De specie tussen de stenen was ondertussen hard geworden. Daarom kon hij de stenen niet meer uit de muur halen en rechtzetten. Hij riep er zijn vrouw bij en vroeg: "Zal ik de hele muur afbreken en weer opnieuw beginnen?" "Nee," zei zijn vrouw, "laat de muur maar staan, zoals hij is."

De man bouwde verder en op een dag kwam er iemand op bezoek, die wilde zien hoe het ging met de bouw van het huis. De man liet hem alles zien, behalve de muur met de twee scheve stenen. Maar zijn bezoeker wandelde nog eens rond en zag ook die muur. "Dat is een mooie muur", zei hij. De man keek hem verbaasd aan. "Heb je misschien je bril in de auto laten liggen, of is er iets anders mis met je ogen? Zie je die twee scheve stenen niet?" "Ja", zei de bezoeker. "Ik zie de twee scheve stenen, maar ik zie ook de negenhonderdachtennegentig goed gemetselde stenen."

De man keek stomverbaasd naar zijn eigen muur. Voor het eerst zag ook hij de andere bakstenen. Boven en onder de twee scheve stenen, aan de linker- en aan de rechterkant lagen alle andere stenen prachtig op een rij. →

Twee scheve doosjes

“Dit doosje heeft zes dezelfde zijkanten? Eens kijken. Ja, het klopt. Die zijn allemaal precies even groot? Ja, ook dat klopt. Er kan evenveel in als in de andere doosjes? Ja, dat klopt ook. Alweer een af.” Betsie zoemt zuchtend. “Nou nog vijftig!”

Wanneer je nu denkt: “Wat is dit voor een raadsel?” dan helpt het misschien, wanneer je weet dat Betsie een bij is. Een heel jonge bij, die net van de Grote Ratenmaakster heeft geleerd, hoe je een honingraat moet maken. Allemaal precies even grote doosjes, met zes kanten, die aan elkaar passen. De bijen kunnen er hun honing in bewaren.

Er zijn ook van die doosjes, waarin de bijenkoningin haar eitjes legt. Maar ja, wanneer je die mag maken, moet je het wel heel goed kunnen. En dat wil Betsie. Ze wil het heel goed kunnen. Ze gaat verder met het volgende doosje en het volgende, net zo lang tot de laatste vijftig ook klaar zijn. Wat is ze blij, dat de honingraat af is en ze vliegt een stukje achteruit om te zien hoe het er uit ziet. “O nee...!” roept ze geschrokken. “Er zitten twee scheve doosjes bij!” Dikke bijentranen rollen over haar wangen. “Straks komen de grote bijen kijken en dan is het niet goed!” Heel verdrietig gaat ze op de honingraat zitten en daar zit ze nog, wanneer de grote bijen er aan komen.

De Grote Ratenmaakster is er ook. “Wat is er met jou aan de hand?” vraagt ze. Betsie zoemt heel huilerig: “Er zijn twee honingdoosjes scheef!”. “Betsie, Betsie Bij” zegt de Grote Ratenmaakster, “Ik zie vierhonderdachtennegentig goede honingdoosjes.”

“Hè?” denkt Betsie en kijkt naar alle doosjes die ze gemaakt heeft. Nu ziet ze pas, dat er heel veel goed gelukt zijn. “Mijn honingraat is best mooi!” zoemt ze blij. De Grote Ratenmaakster lacht. →

PRAATPAPIER *Twee scheve stenen / Twee scheve doosjes*

Het verhaal

Twee scheve stenen lijkt geschikt voor kinderen van groep 5 t/m 8.

Twee scheve doosjes lijkt geschikt voor kinderen van groep 3 en 4 en voor kleuters.

Centraal thema

Zelfbeeld en oordelen. Manier van naar jezelf kijken: wat zie je eerst: wat goed is, of wat fout is?

Onderliggend thema

Perfectionisme. Zelfbeeld. Oordelen over jezelf. Oordelen over een ander.

Koppelbaarheid aan onderwijsdoelen

Kerdoel 34: Sociaal-emotionele ontwikkeling: Eigen mogelijkheden, maar ook grenzen kennen. Zelfwaardering, zelfbewustzijn. Perfectionisme kan stimuleren maar ook belemmeren.

Kerdoel 37: Samenleven, waarden en normen. Oordelen over een ander.

Mogelijke open vragen en richtvragen

Voor groep 3 en 4, behorend bij het verhaal: *Twee scheve doosjes*.

Betsie ziet alleen de twee scheve doosjes. Hoe zou dat komen, denk je?

Zou de Grote Ratenmaakster die niet zien? Ze zegt alleen iets van de goede doosjes.

Heb je dat ook wel eens, dat je iets helemaal goed wil doen en er toch iets fout gaat?

Hoe voelt dat? Zie je dan alleen wat er fout ging of zie je dan ook nog wat er goed ging?

Zie je ook wel eens anderen fouten maken? Wat doe je of wat zeg je dan? Waarom?

Voor groep 5 en 6, behorend bij het verhaal: *Twee scheve stenen*.

De man ziet eerst alleen die twee scheve stenen. Hoe komt dat, denk je?

Waarom ziet de bezoeker een 'mooie muur'?

Heb je dat ook wel eens, dat je iets helemaal goed wil doen en er toch iets fout gaat?

Hoe voelt dat? Zie je dan alleen wat er fout ging of zie je dan ook nog wat er wel goed ging?

Zie je ook wel eens anderen fouten maken?

Hoe reageer jij dan? Wat doe je of zeg je? Waarom?

Voor groep 7 en 8, behorend bij het verhaal: *Twee scheve stenen*.

Zie de vragen voor groep 5 en 6.

De vrouw van de man zegt: "Laat de muur maar staan, zoals hij is." Wat betekent dat voor de man, denk je?

Hij wilde de muur met de twee scheve stenen niet aan de bezoeker laten zien. Waarom?

De man had alleen op zijn fouten gelet, voor al het andere was hij blind geweest.

Overkomt jou dat ook wel eens?

Vind je het zelf fijn om van een ander te horen, dat het goed genoeg is wat je doet?

Denk je dat anderen het ook fijn vinden? ←

.....

De arme man en de koning

Er was eens een arme man. Hij vond dat hij veel pech had in zijn leven.

En dat maakte hem treurig. Elke dag ging hij naar de markt, om bij elkaar te bedelen, wat hij nodig had. “Kunt U iets missen voor een arme man?” vroeg hij dan aan de mensen die voorbij kwamen. Op een morgen zag hij een gouden koets het dorp inrijden.

En in die koets zat de koning, met een glimlach op zijn gezicht.

Onmiddellijk zei de arme man tegen zichzelf: “Dit is mijn kans. Nu is het afgelopen met mijn pech en met mijn leven in armoede. De koning is vriendelijk en hij is voor mij hierheen gekomen. Dat voel ik. Hij geeft me vast een deel van zijn rijkdom.” Het was ook net alsof de koning speciaal voor hem gekomen was, want hij liet de koets vlak naast hem stoppen. De man maakte een diepe buiging, kwam weer overeind, keek de koning aan en vroeg: “Kunt U iets missen voor een arme man?” Hij was er zeker van dat hij nu geluk zou hebben. Maar de koning stak zijn hand naar hem uit en vroeg: “Wat kan jij missen voor mij?”

De arme man snapte er niets van en was diep teleurgesteld. Hij wist niet wat hij daarop moest antwoorden. “Houdt de koning me voor de gek?” vroeg hij zich af. “Lacht hij me uit?” Hij keek naar de koning, die nog altijd glimlachte en zijn hand uitgestoken hield. Toen deed hij een greep in zijn rugzak, waar wat rijst in zat.

Hij pakte één rijstkorrel en gaf die aan de koning. Die bedankte hem en reed verder. Toen de arme man aan het eind van de dag zijn rugzak leegmaakte, vond hij één gouden rijstkorrel. Hij barstte in tranen uit en jammerde: “Had ik hem al mijn rijst maar gegeven!” →

Had ik hem al mijn rijst maar gegeven

PRAATPAPIER De arme man en de koning

Het verhaal

De arme man en de koning lijkt geschikt voor kinderen groep 3 t/m 8.
Een boek voor kleuters met een vergelijkbaar thema is: *De mooiste vis van de zee*.

Centraal thema

Geven en nemen. Geven wat je wilt ontvangen.

Onderliggende thema's

Gierigheid. Wel willen krijgen, niet willen geven. Afhankelijk blijven van anderen.

Koppelbaarheid aan onderwijsdoelen

Kerdoel 34: Sociaal-emotionele ontwikkeling. Kunnen delen, geven en nemen.

Wederzijdse afhankelijkheid van mensen en onafhankelijk zijn.

Kerdoel 37: Welvaart en armoede. Sociale verplichtingen. Werk.

Mogelijke open vragen en richtvragen

Voor groep 3 en 4

Waar kwam die ene gouden rijstkorrel in de rugzak van de arme man vandaan, denk je?

Waarom maar één?

Wat vind je van de arme man? Wat vind je van de koning? Waarom?

Geef jij ook wel eens iets weg? Wil je er dan iets voor terug krijgen? Waarom wel?

Waarom niet?

Voor groep 5 en 6

Zou de arme man alleen maar een beter leven kunnen krijgen, wanneer anderen hem veel zouden geven? Hoe zou het anders kunnen?

Wat had jij de koning gegeven, wanneer je de arme man was geweest? Waarom?

Wat had jij gegeven, wanneer je de koning was geweest? Waarom?

Geef jij wel eens iets aan iemand? Wil je er dan iets voor terug? Waarom of wanneer wel of niet?

Voor groep 7 en 8

Wat vind je van de manier van leven van de arme man?

Had jij de koning ook maar één rijstkorrel gegeven? Waarom?

Had jij de arme man er ook maar één teruggegeven? Waarom?

Kan jij je voorstellen, dat er mensen zijn, die geen andere keus hebben, dan bij elkaar bedelen wat ze nodig hebben? Ken je ze? Waar wonen ze? Hoe komt het, dat ze zo moeten leven? Hoe is dat voor jou?

Geef jij wel eens iets aan een ander, die dat nodig heeft? Zonder er iets voor terug te willen. Hoe is dat? ←

.....

De gebarsten emmer

In India, een land hier ver vandaan, liep het meisje Narayani naar de rivier. Ze droeg twee emmers om water te gaan halen voor haar moeder. Ze zong. De emmers zwaaiden mee op de maat. Een van de emmers voelde zich geweldig. Hij was heel goed te gebruiken bij het water halen. De andere emmer was een beetje somber, want er zat een barst in zijn bodem. Hij dacht: “Nou word ik dadelijk wel gevuld met water, maar, wanneer we thuiskomen, is de helft ervan alweer door de barst op de grond gedrupt. En dan moet Narayani nog eens naar de rivier lopen.” Hij kon er niet meer tegen en bij de rivier gekomen, vertelde hij haar, wat hem zo treurig maakte. “Och, arme emmer”, zei Narayani. “Kijk dadelijk op de terugweg eens naar al die mooie bloemen langs de weg.” Dat deed de emmer.

Het deed hem goed, hij werd er vrolijk van, totdat hij... drup... drup... de druppels water weer onder uit zijn emmer voelde vallen. Narayani zag het gebeuren en zei: “Je hebt vast niet door hoe al die bloemen daar gekomen zijn, vooral aan jouw kant van de weg.” Nee, dat snapte de emmer inderdaad niet. “Dat komt, omdat ik aan die kant van de weg bloemzaadjes heb gestrooid, toen ik wist dat je een beetje lekte. Jij geeft ze steeds een beetje water. En kijk! Ze groeien goed en er zitten heel veel bloemen aan. Ik pluk er onderweg steeds een paar voor mijn moeder, die dat heel fijn vindt. Ik ben blij, dat jij bent, zoals je bent.” →

Ik ben blij, dat jij bent, zoals je bent

PRAATPAPIER De gebarsten emmer

Het verhaal

De gebarsten emmer lijkt geschikt voor kinderen van groep 3 t/m 8.

Een boek voor kleuters met een vergelijkbaar thema is: *Rikki*.

Centraal thema

Zelfvertrouwen en zelfwaardering. Zien hoe waardevol je bent.

Onderliggende thema's

De betekenis van waardering door een ander.

Een beperking is er, maar daarnaast en soms daardoor zijn er veel mogelijkheden.

Iets met plezier voor een ander doen.

Koppelbaarheid aan onderwijsdoelen

Kerdoel 34: Binnen het onderdeel ziekte, handicaps en gezondheidszorg, kan het hebben van een (tijdelijke) beperking, zoals de barst in de emmer, besproken worden. Binnen de sociaal-emotionele ontwikkeling: Het ontdekken van eigen beperkingen, mogelijkheden. Zelfwaardering, zelfvertrouwen, zelfbewustzijn.

Rekening houden met de beperkingen en mogelijkheden van een ander.

Kerdoel 37: De waarde van plezier in wat je doet voor een ander.

Mogelijke open vragen en richtvragen

Voor groep 3 en 4

Waarom voelde de ene emmer zich geweldig en was de andere emmer somber?

Lukt jou ook wel eens iets niet? Hoe vind je dat? En dan?

Narayani vertelt de gebarsten emmer, dat vooral door hem de bloemen zijn gaan bloeien.

Hoe zou hij dat vinden, denk je? Zou hij nog treurig zijn? Of iets anders?

Voor groep 5 en 6

Wat zou de hele emmer vinden van de emmer met de barst?

Wat zou de gebarsten emmer vinden van de hele emmer?

Ben je ook wel eens treurig, omdat je iets niet goed kan? Wat zou dan kunnen helpen?

Narayani zegt tegen de gebarsten emmer: "Ik ben blij, dat jij bent, zoals je bent."

Wat bedoelt ze dan? Hoe denk je dat de gebarsten emmer reageert?

Voor groep 7 en 8

De hele emmer was trots op zichzelf. Wat zou hij vinden van de gebarsten emmer?

Wat zou de gebarsten emmer vinden van de hele emmer? Waarom?

Hoe reageren anderen, wanneer jou iets niet goed lukt? Hoe vind je dat?

Zou je willen, dat ze anders reageren? Hoe? Hoe reageer jij, wanneer bij anderen iets niet goed lukt? Hoe reageer jij op anderen, die beperkingen hebben, handicaps, waar ze mee leven? "Ik ben blij, dat jij bent, zoals je bent." Hoe denk je dat de gebarsten emmer reageert? Zijn er dingen waarvan jij zelf zegt: "Zo ben ik nou eenmaal"? ←

.....